

VIDAUS REIKALŲ
MINISTERIJA

Gyventojų nuomonė apie pasiruošimą ekstremalioms situacijoms

Dr. Eglė Vileikienė

Projektų ir kokybės valdymo skyriaus
vyresnioji patarėja

2026-03-10

Visuomenės nuomonės apklausa

Reprezentatyvią gyventojų apklausą Vidaus reikalų ministerijos ir Policijos departamento prie VRM iniciatyva atliko „Spinter tyrimai“.

Individualus interviu respondento namuose

2025 m. rugsėjo – lapkričio mėn.

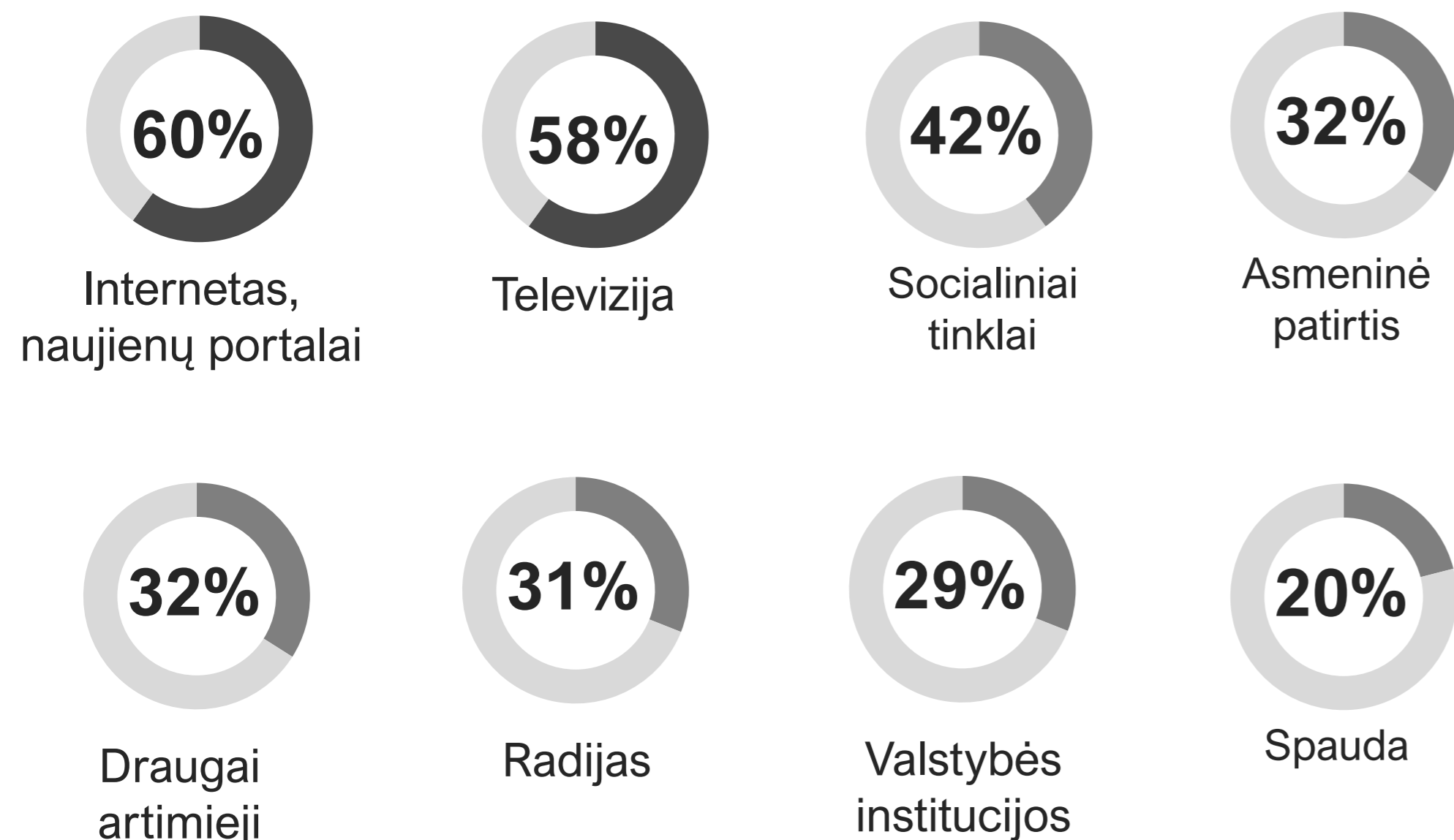
3022

Visose šalies savivaldybėse apklausti 15-80 m. respondentai

Taikyta daugiapakopė tikimybinė atranka
Tyrimo statistinė paklaida neviršija 1,8% esant 95% patikimumui

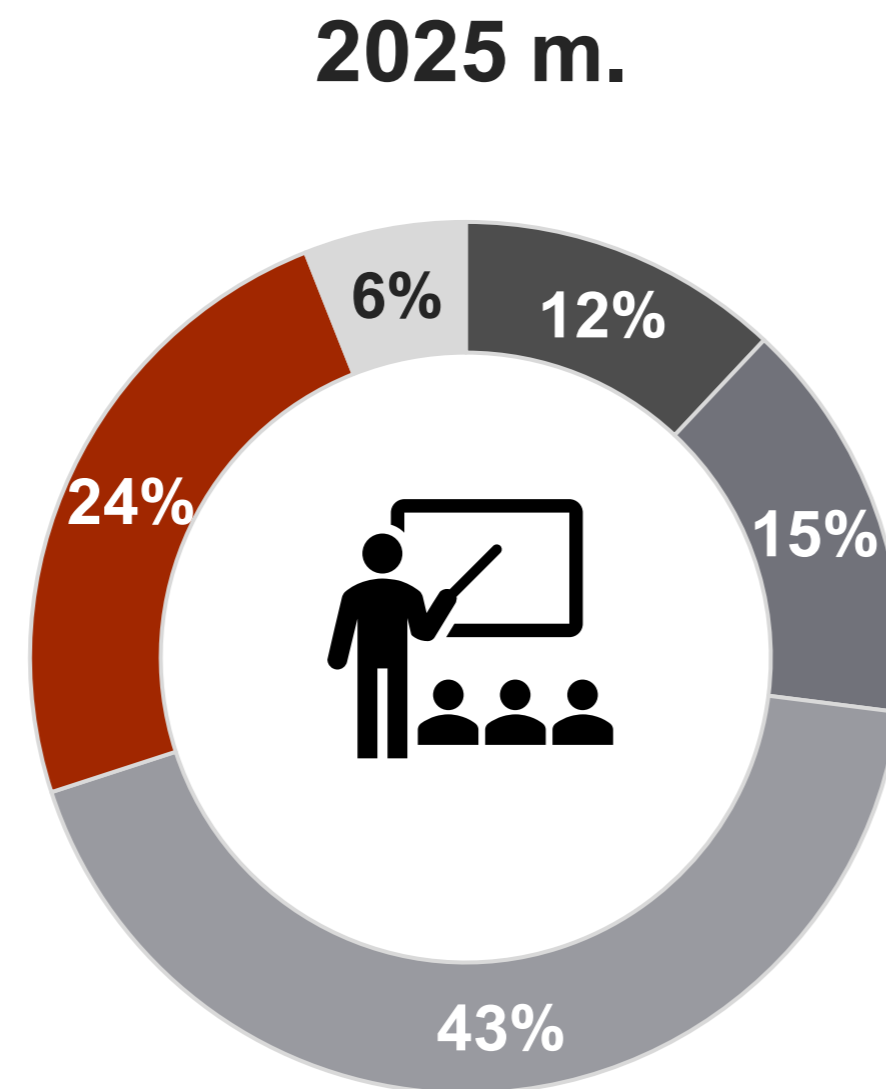
Pagrindiniai informacijos šaltiniai apie viešąjį saugumą

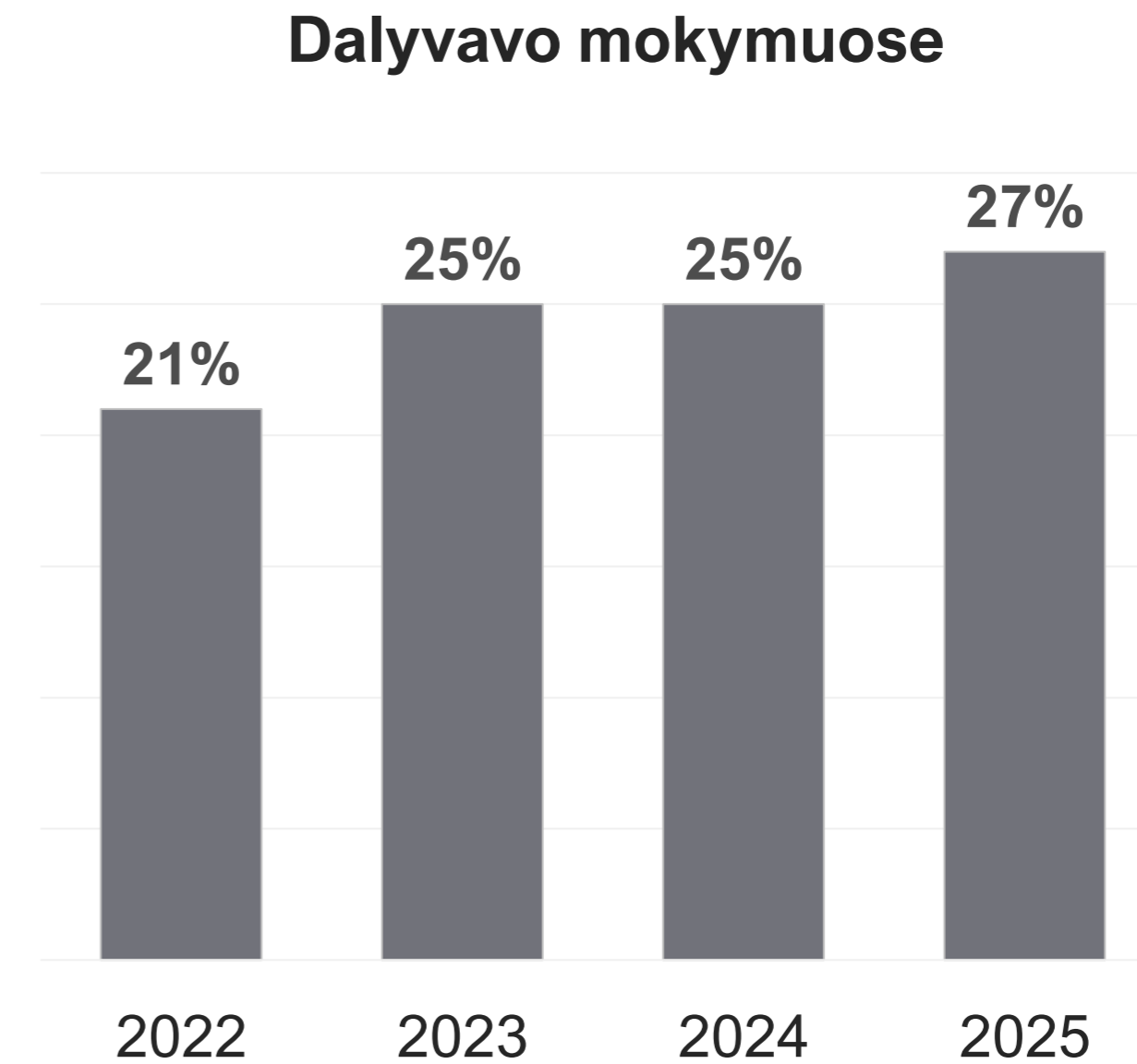
	15-25 m.	26-35 m.	36-45 m.	46-55 m.	56-65 m.	66-80 m.	Visi
Internetas, naujienų portalai	58%	59%	58%	63%	62%	57%	60%
Televizija	41%	48%	54%	63%	64%	75%	58%
Socialiniai tinklai (Facebook, youtube ir kt.)	59%	48%	41%	44%	35%	30%	42%
Asmeninė patirtis	30%	29%	28%	34%	38%	31%	32%
Draugai, artimieji	40%	32%	28%	34%	28%	30%	32%
Radijas	23%	29%	31%	34%	35%	35%	31%
Valstybės institucijos	26%	32%	26%	31%	31%	27%	29%
Spauda	20%	20%	18%	20%	21%	21%	20%
Vieši renginiai atvirose vietose	16%	12%	11%	15%	8%	9%	12%
Studijos, seminarai, konferencijos	14%	9%	8%	8%	6%	5%	8%

Per pastaruosius du dešimtmečius smarkiai padaugėjo žmonių, kurie pagrindiniu informacijos šaltiniu įvardija internetą ir naujienų portalus bei socialinius tinkus, atitinkamai sumažėjo spaudos ir radijo reikšmė.

Ar kada nors dalyvavote mokymuose kaip elgtis ekstremaliosios situacijos metu?

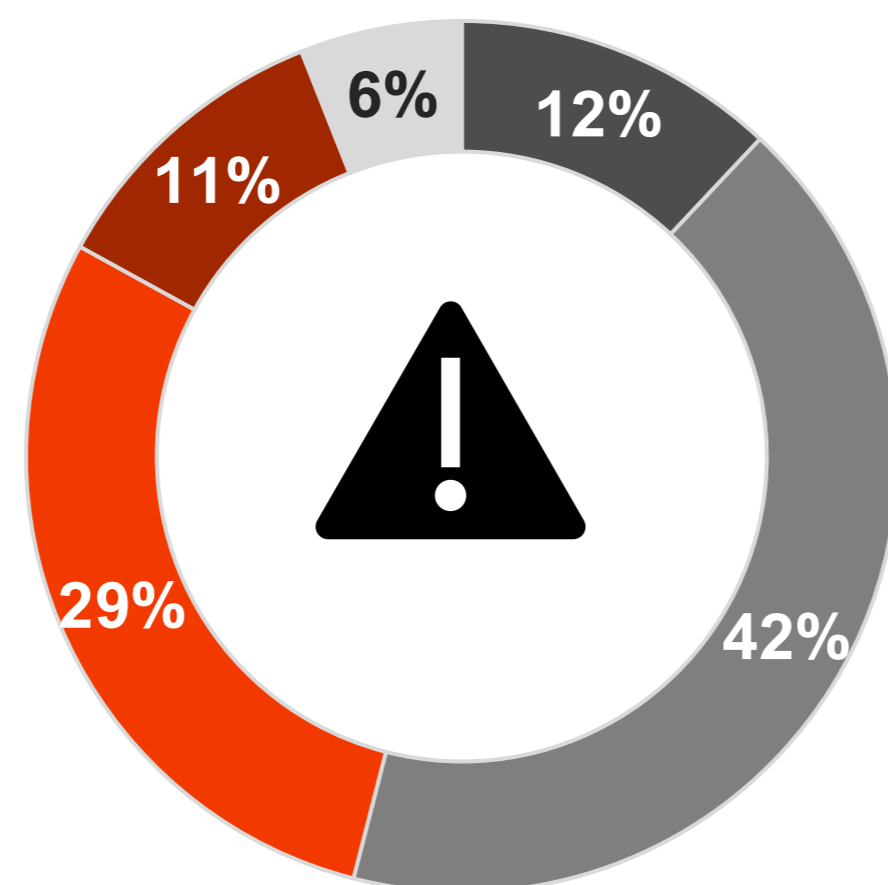
- Taip, dalyvavau per pastaruosius 12 mėn.
- Taip, dalyvavau seniau nei prieš metus
- Ne, bet norėčiau dalyvauti
- Ne ir nenoriu dalyvauti
- Nežinau

Per ketverius metus nuo **21% iki 27%** padaugėjo žmonių, kurie nurodė, kad dalyvavo mokymuose. Tarp skirtingo amžiaus grupių rečiausiai mokymuose dalyvavo 66-80 m. žmonės, taip pat turintieji vidurinį ar žemesnį išsilavinimą. Palyginti su kitais, rečiausiai mokymuose dalyvavo mažesnių miestelių ir kaimų gyventojai. Didmiesčių gyventojai dažniau nurodė dalyvavę mokymuose kuriuos organizavo darbovietė, o mažesnių miestelių ir kaimo vietovių gyventojai dažniau dalyvavo savivaldybių ar Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento organizuotuose mokymuose.

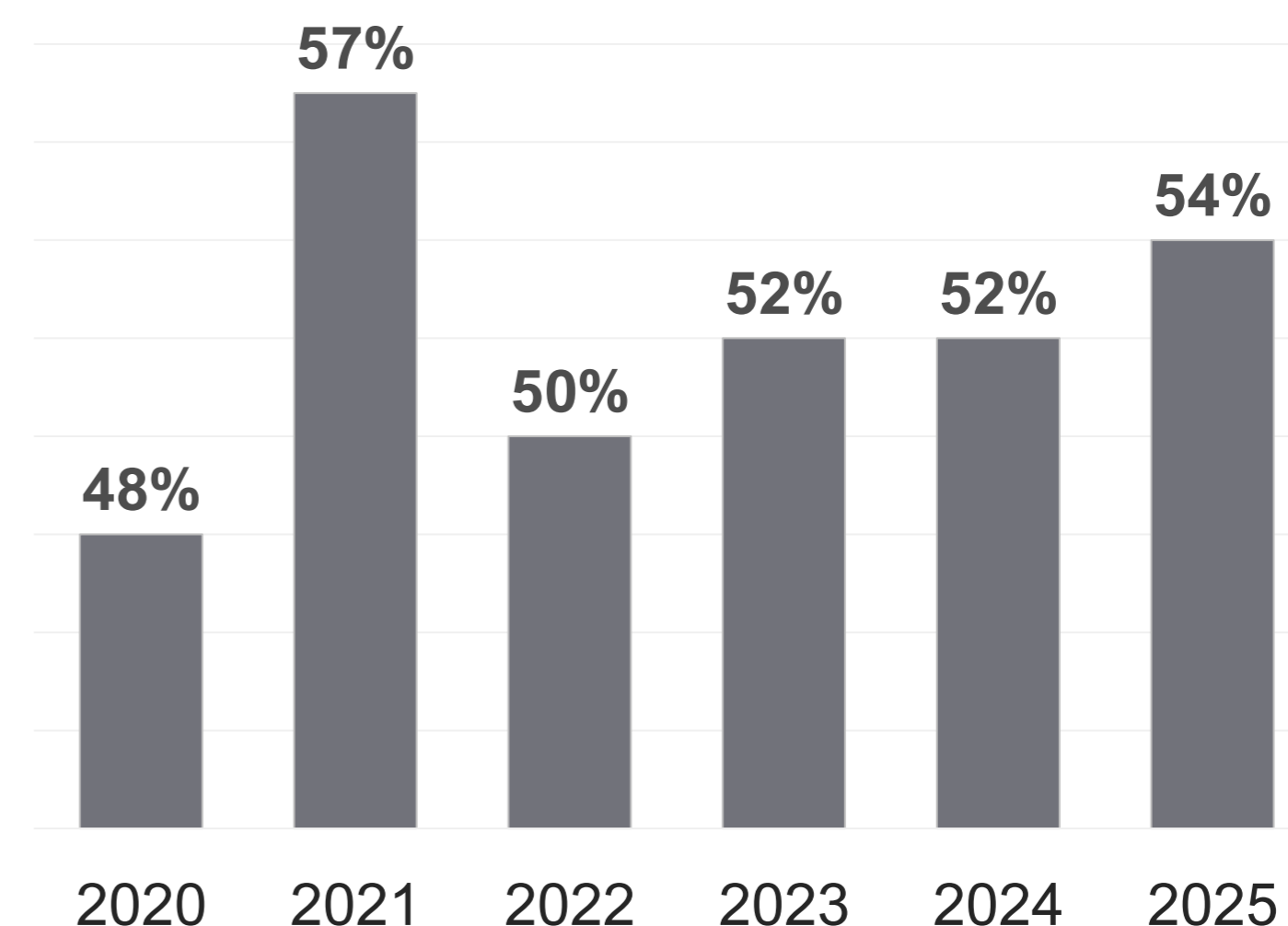
Ar žinotumėte kaip elgtis stichinių ar žmogaus sukeltų nelaimių metu?

2025 m.

- Tikrai žinotų
- Greičiausiai žinotų
- Greičiausiai nežinotų
- Tikrai nežinotų
- Neatsakė

Mano, kad žino kaip elgtis

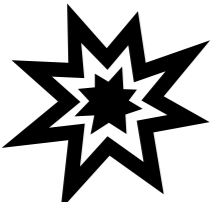

Per šešerius metus nuo **48% iki 54%** padaugėjo žmonių, manančių, kad jie žinotų kaip elgtis stichinių ar žmogaus sukeltų nelaimių metu. Dažniau žinotų kaip elgtis vidutinio amžiaus, aukštesnio išsilavinimo, gaunantys didesnes nei vidutines pajamas bei didmiesčių gyventojai. Prasčiausiai savo žinias vertino **66-80 m. žmonės**. Žinantieji kaip elgtis tokiu atveju, daug dažniau pagrindiniu informacijos šaltiniu nurodė internetinę žiniasklaidą. Nežinantys kaip elgtis stichinių nelaimių metu, dažniau pagrindiniu informacijos šaltiniu nurodė televiziją ir radiją.

Ar žinotumėte kaip elgtis stichinių ar žmogaus sukeltų nelaimių metu?

2025 m.

2022-2025 m.

	54% Stichinės ar žmogaus sukeltos nelaimės atveju	+6
	48% Evakuacijos atveju (gyventojų perkėlimas į saugesnę vietovę)	+4
	48% Karo pavojaus atveju (šaudymo, sprogimų metu)	+8
	41% Astravo atominės elektrinės avarijos atveju	+4
	73% Gaisro atveju	+2
	68% Stipraus vėjo (viesulo) metu	+5
	55% Potvynio atveju	+4

Palyginti su visos šalies gyventojais, žmonės, kurie dalyvavo mokymuose daug pozityviau vertino savo žinias kaip jiems reikėtų elgtis ekstremaliose situacijose. Prasčiausiai savo žinias kaip reikėtų elgtis stichinių ar žmogaus sukeltų nelaimių metu vertino vyresnio amžiaus žmonės, taip pat tie, kurie gyvena mažesniuose miesteliuose ir kaimo vietovėse.

Ar Jūs ką nors padarėte, kad apsaugotumėte savo artimuosius ir savo turtą stichinių ar žmogaus sukeltų nelaimių metu?

	2025 m.	2021-2025	2023-2025
	51% Turi būtiniausių atsargų 72 val. (maisto, vandens, vaistų, higienos priemonių)	+15	+1
	51% Namuose turi įsirengę autonominius dūmų detektorius	+10	0
	57% Žino kur ieškoti informacijos apie pasiruošimą nelaimėms	-	+10
	44% Žino kur yra artimiausia priedanga prie namų ar darbovietės	-	+13
	29% Namuose turi rūsį pritaikytą slėptuvei	+21	0
	30% Turi namuose gesintuvą, o 54% moka juo naudotis	+10	+1
	15% Turi pasiruošę išvykimo krepšį su būtiniausiais daiktais	-	0
	22% Turi pasirengę veiksmų planą kaip elgsis nelaimės atveju	-	+7

Palyginti su visos šalies gyventojais, prasčiau pasiruošę apsisaugoti nuo stichinių ir žmogaus sukeltų nelaimių yra vyresnio amžiaus žmonės, taip pat tie, kurie gyvena mažesniuose miesteliuose ir kaimo vietovėse.

Ar žinotumėte kaip elgtis stichinių ar žmogaus sukeltų nelaimių metu?

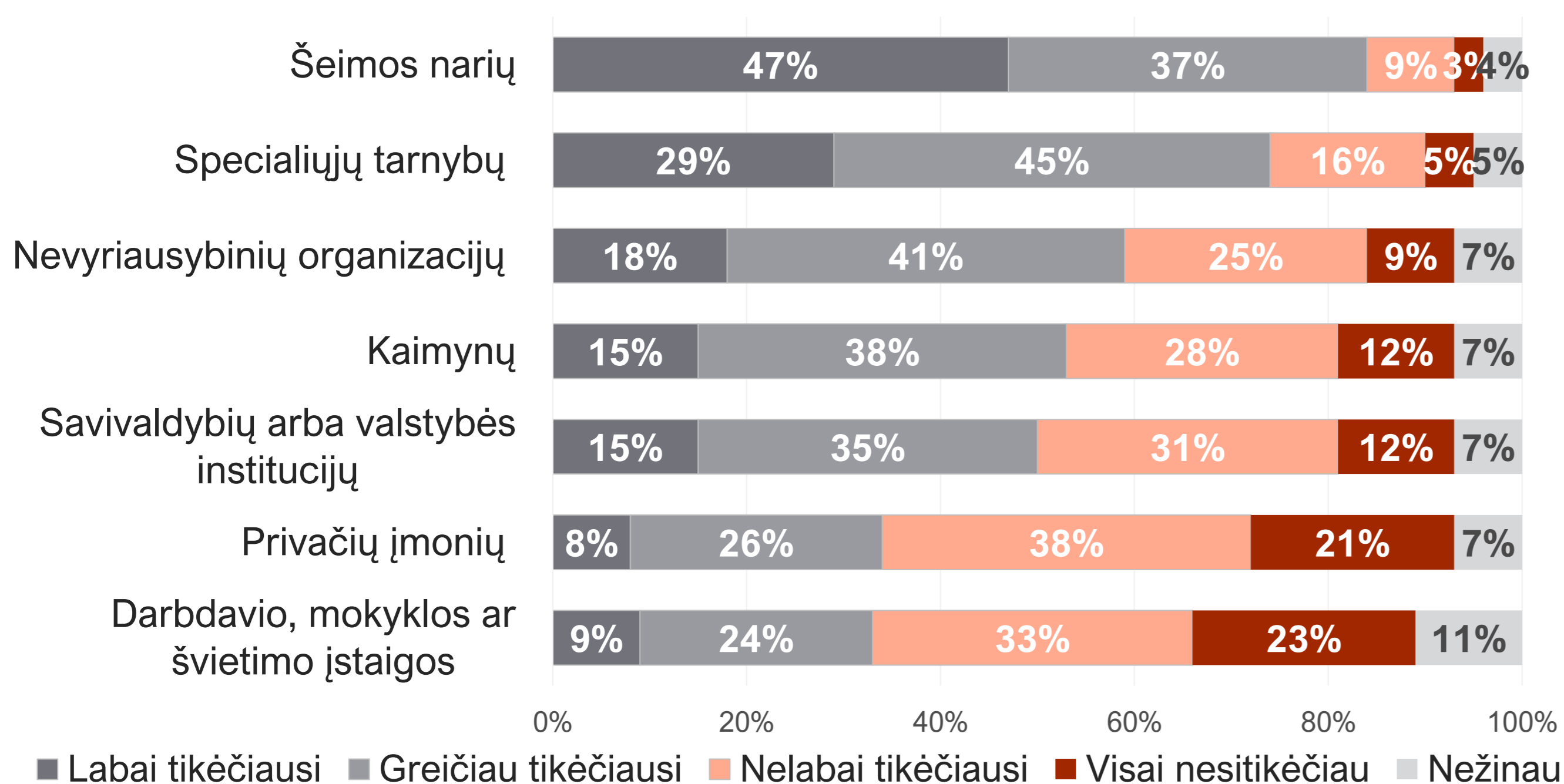
	Vyrai	Moterys
Ekstremalių situacijų atveju	58%	50%
Karo pavojaus atveju (šaudymo, sprogimų metu)	53%	44%
Evakuacijos atveju (gyventojų perkėlimas į saugesnę vietovę)	52%	45%
Astravo atominės elektrinės avarijos atveju	45%	37%
Stipraus vėjo (viesulo) metu	69%	66%
Potvynio atveju	61%	49%
Gaisro atveju	76%	71%

Ar Jūs ką nors padarėte, kad apsaugotumėte savo artimuosius ir savo turtą stichinių ar žmogaus sukeltų nelaimių metu?

	Vyrai	Moterys
Turi būtiniausių atsargų 72 val. (maisto, vandens, vaistų, higienos priemonių)	50%	52%
Žino, kur ieškoti informacijos apie pasiruošimą nelaimėms	56%	57%
Namuose yra įrengti autonominiai dūmų detektoriai	52%	51%
Žino, kur yra artimiausia priedanga prie mano namų ir (ar) darbovietės	44%	44%
Turiu jodo tablečių	34%	38%
Turi namuose gesintuvą	35%	25%
Moku naudotis gesintuvu	64%	43%
Turi namuose dujokaukę, respiratorių ar vatos ir marlės raiščiams pasiruošti	28%	27%
Turi pritaikytą namo rūšį, jei reiktų slėptis	31%	27%
Turi veiksmų planą kaip elgtis nelaimės atveju	25%	20%
Turi išvykimo krepšį su būtiniausiais daiktais ir dokumentais	16%	14%

Vyrai dažniau nei moterys teigia žinantys, kaip elgtis nelaimių metu, tačiau realių pasirengimo veiksmų skirtumai yra gerokai mažesni. Kai kuriose srityse, susijusiose su namų ūkio atsargomis, moterų rodikliai net šiek tiek aukštesni. Tai rodo, kad lyčių skirtumai labiau susiję su pasitikėjimu savo gebėjimais ir techninių saugos priemonių naudojimu, o ne su esminiais pasirengimo skirtumais.

Pirmosiomis dienomis po nelaimės, kiek tikėtumėtės gauti pagalbos iš šių žmonių ar organizacijų?

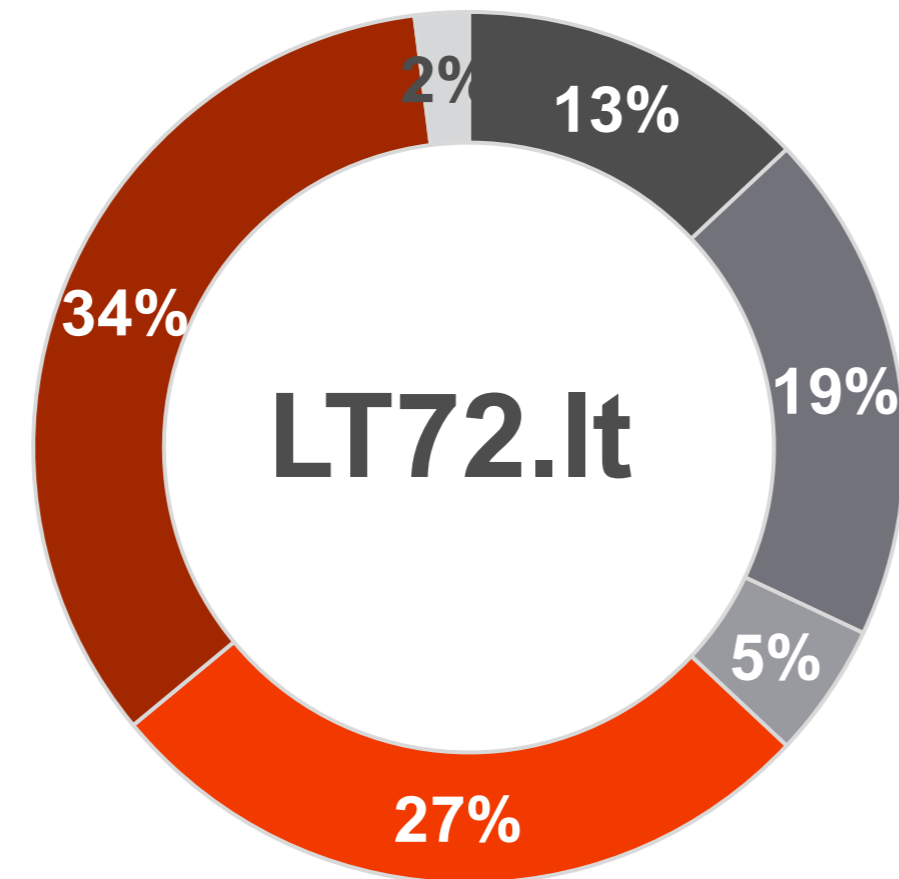

	Vyrai	Moterys
Šeimos narių	83%	84%
Specialiųjų tarnybų (pvz., policijos, ugniagesių, greitosios medicinos pagalbos)	71%	76%
Nevyriausybinių organizacijų (pvz., Šaulių sąjungos, Raudonojo kryžiaus, Carito)	56%	61%
Kaimynų	54%	51%
Savivaldybių arba valstybės institucijų	48%	51%
Privačių įmonių (pvz., elektros ar vandens tiekėjų, atliekų tvarkymo įmonių, maisto parduotuvių)	34%	34%
Darbdavio, mokyklos ar švietimo įstaigos	32%	34%

Pirmosiomis dienomis po nelaimės gyventojai labiausiai tikisi pagalbos iš šeimos, specialiųjų tarnybų bei NVO, o lūkesčiai dėl kitų valstybės ir savivaldybės institucijų, darbdavių ar privačių įmonių vaidmuo visuomenės yra gerokai mažesni. Moterys šiek tiek labiau pasitiki specialiųjų tarnybų ir NVO organizuota pagalba. Vyrai šiek tiek dažniau tikisi pagalbos iš kaimynų.

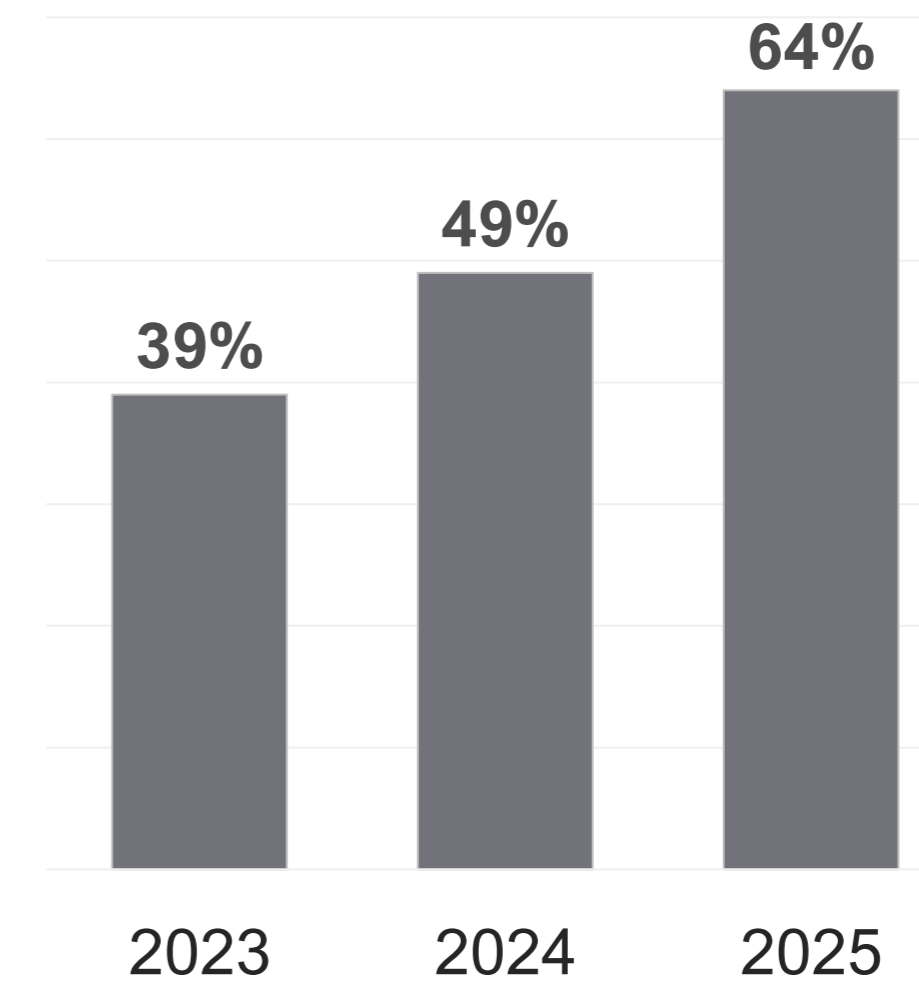
Ar Jūs žinote interneto svetainę LT72.lt?

2025 m.

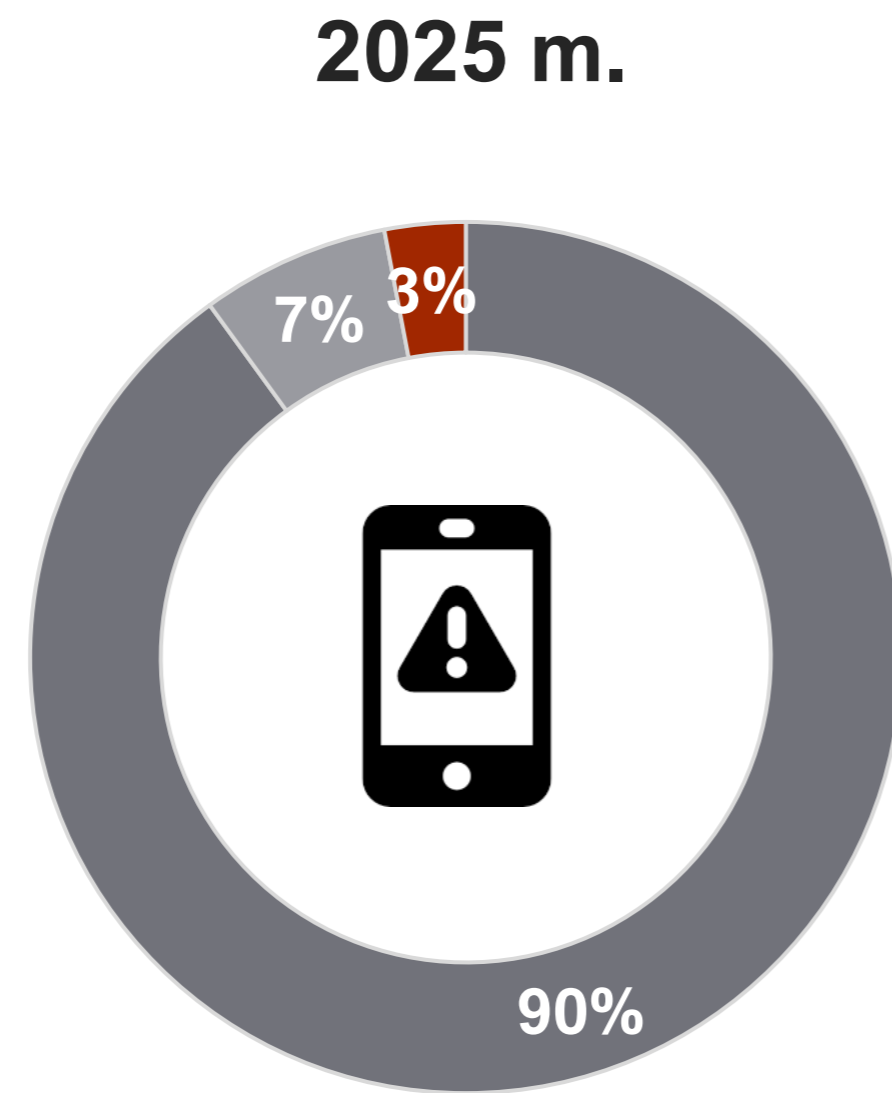
- Žinau ir lankiausi interneto svetainėje bei įsidiegiau programėlę į savo telefoną
- Žinau, lankiausi interneto svetainėje, bet neįsidiegiau mobiliosios programėlės
- Žinau, įsidiegiau mobiliąją programėlę, bet nesilankiau interneto svetainėje
- Žinau, bet nesilankiau interneto svetainėje ir neįsidiegiau programėlės
- Ne, nežinau
- Neatsakysiu

Žino apie interneto svetainę LT72.lt

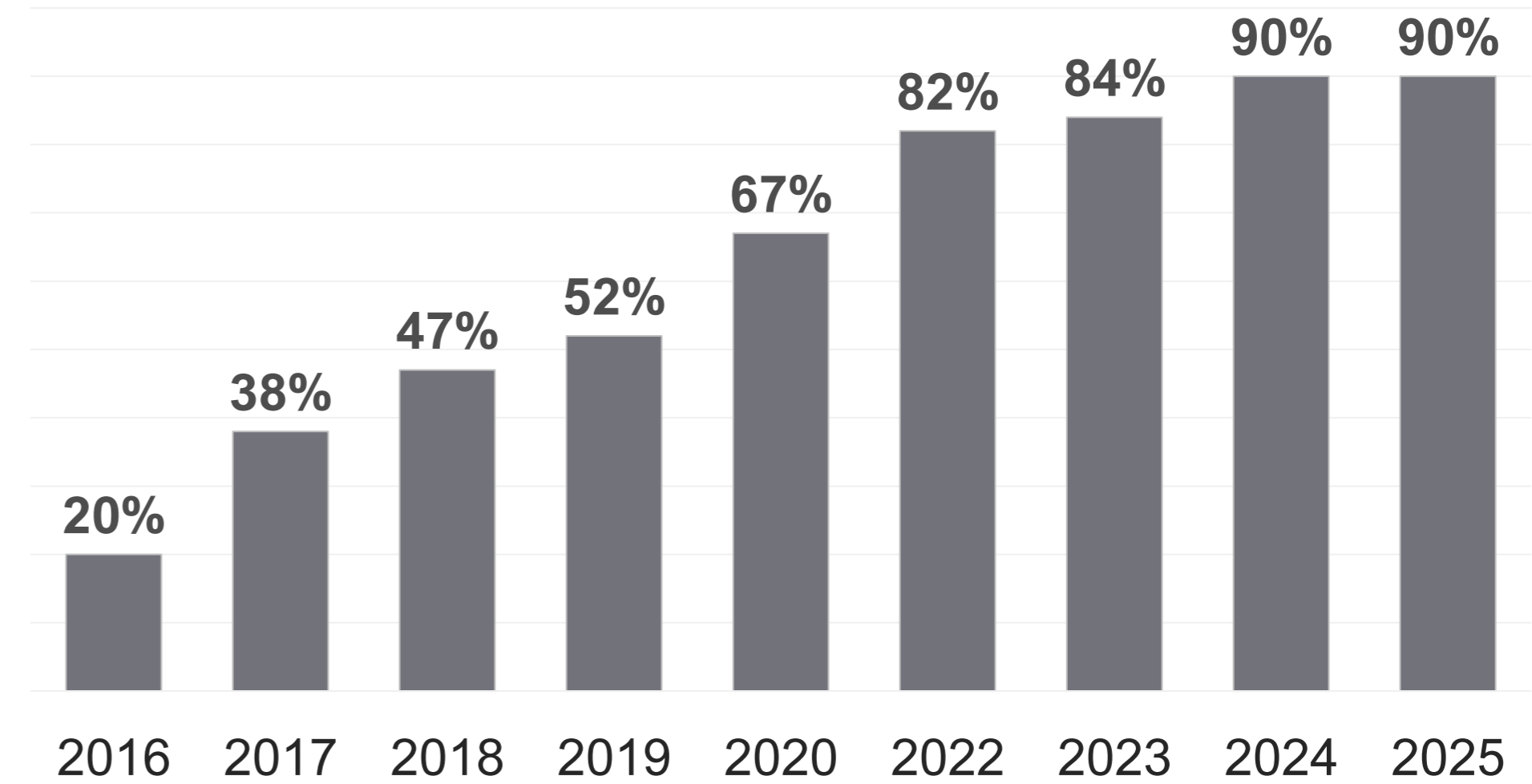
Per trejus metus nuo **39% iki 64%** padaugėjo žmonių, kurie žino apie LT72.LT interneto svetainę. Žmonės, kurie dalyvavo mokymuose, palyginti su tais, kurie nedalyvavo, daug dažniau nurodė žinantys šią interneto svetainę. Tarp skirtingo amžiaus grupių daugiausiai apie interneto svetainę LT72.lt žino jauni žmonės, tuo metu mažiausiai – vyresni nei 56 m. žmonės, taip pat tie, kurie gyvena mažesniuose miesteliuose ir kaimo vietovėse.

Ar į savo mobilųjį telefoną gaunate pranešimus, perspėjančius apie nelaimės?

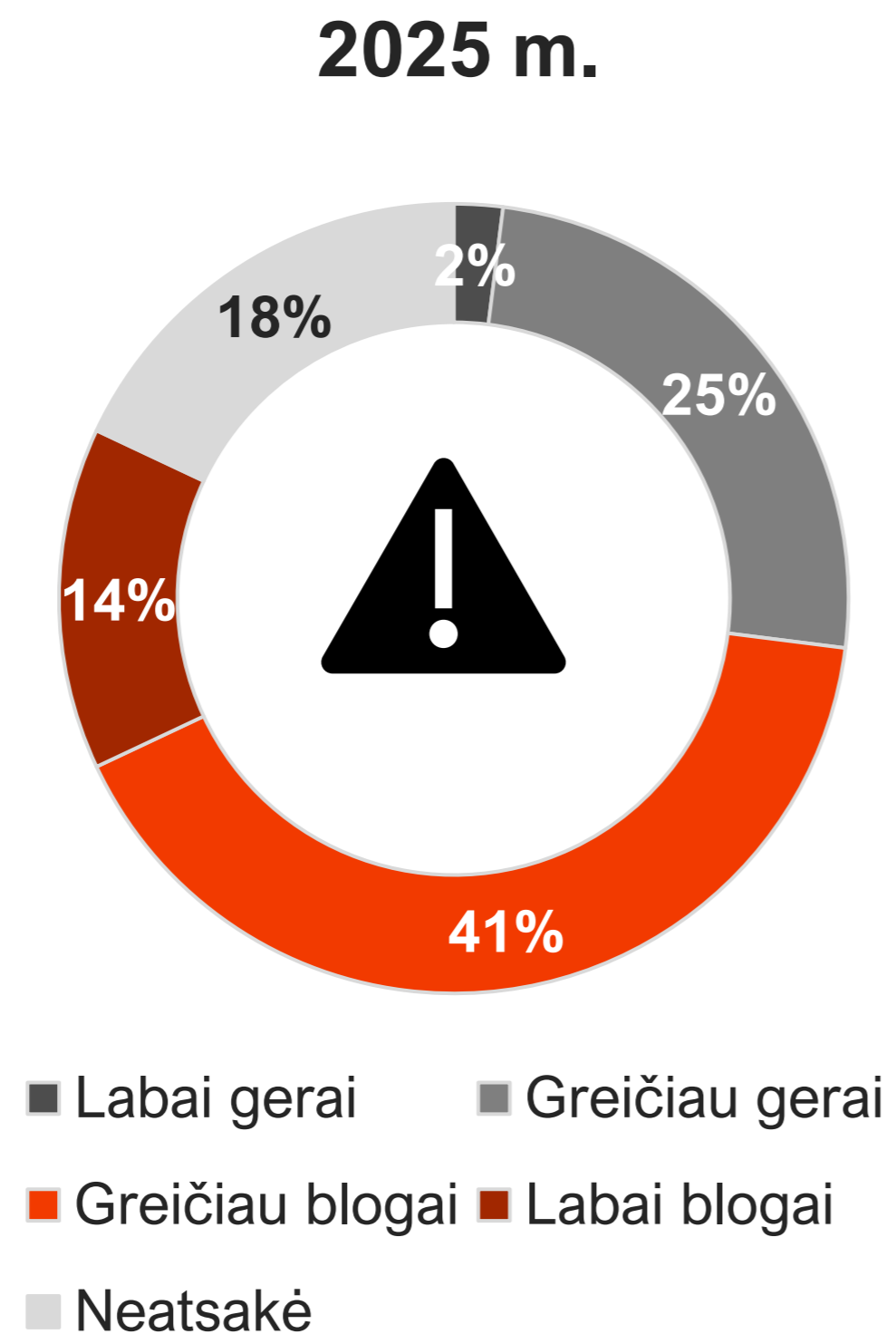
- Taip
- Nežino arba neturi mobiliojo telefono
- Ne

Gauna pranešimus

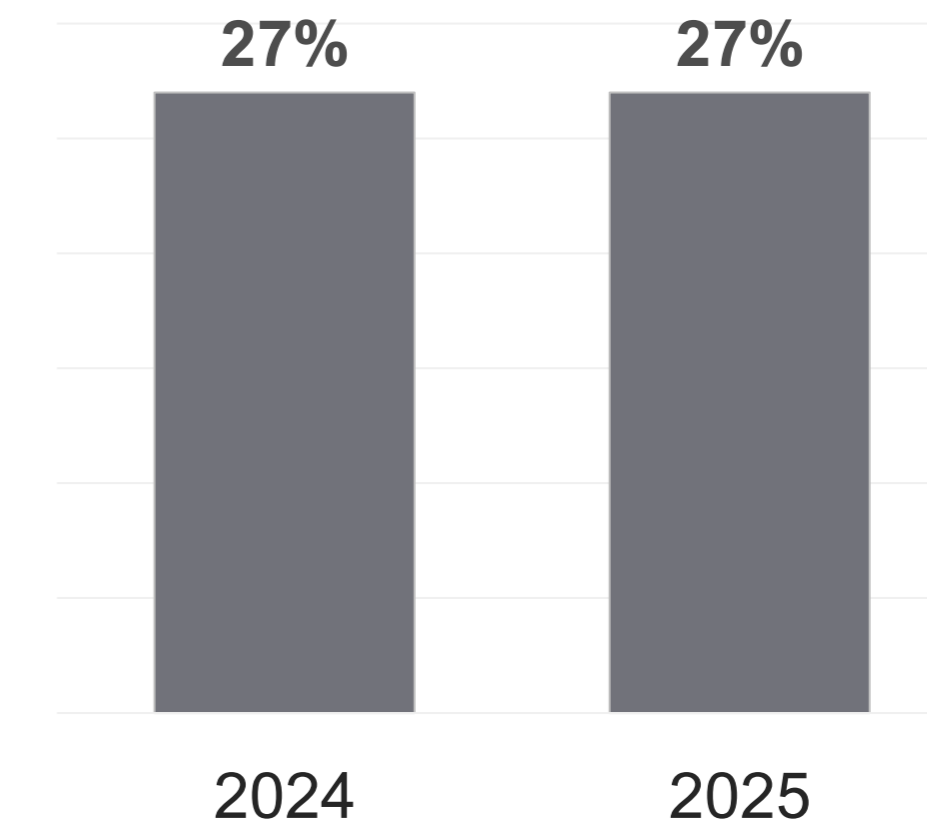

Per devynerius metus nuo **20% iki 90%**, t. y. **net daugiau nei keturis kartus** padaugėjo žmonių, kurie į savo mobilųjį telefoną gauna pranešimus. Tarp skirtingo amžiaus grupių rečiausiai šiuos pranešimus gauna vyresnio amžiaus žmonės, taip pat tie, kurie gyvena mažesniuose miesteliuose ir kaimo vietovėse.

Kaip jūs vertinate valstybės ir savivaldybių įstaigų pasirengimą ekstremalioms situacijoms?

Vertina teigiamai

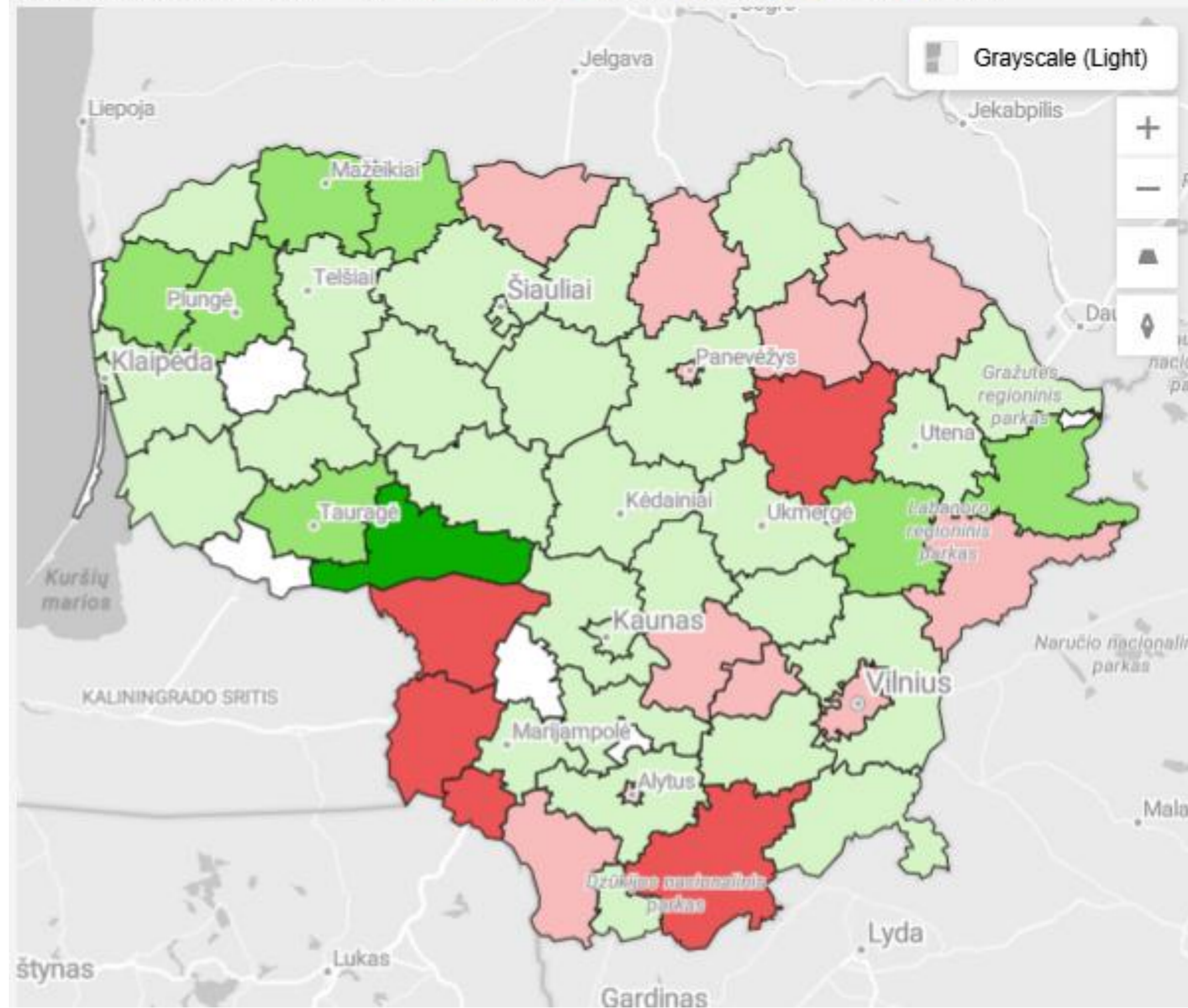
Pozityviausiai įstaigų pasirengimą ekstremalioms situacijoms vertino ir labiau nelaimės atveju linkę evakuotis jaunesni žmonės, tuo metu rečiausiai – vyresni nei 56 m. žmonės. Tie vyresnio amžiaus žmonės, kurie ketintų evakuotis, jie labiau tikėtusi tai daryti savivaldybės transportu. Labiau evakuotis linkę tie žmonės, kurie gyvena butuose, rečiau tie, kurie gyvena nuosavame name. Didžiausia ketinančių evakuotis gyventojų dalis buvo Kaune ir Klaipėdoje, tuo metu mažiausiai linkę evakuotis buvo žmonės gyvenantys mažesniuose miesteliuose ir kaimo vietovėse.

Manantys, kad žino kaip elgtis ekstremalių situacijų atveju

Teigiamai vertinantys valstybės ir savivaldybių įstaigų pasirengimą ekstremalioms situacijoms

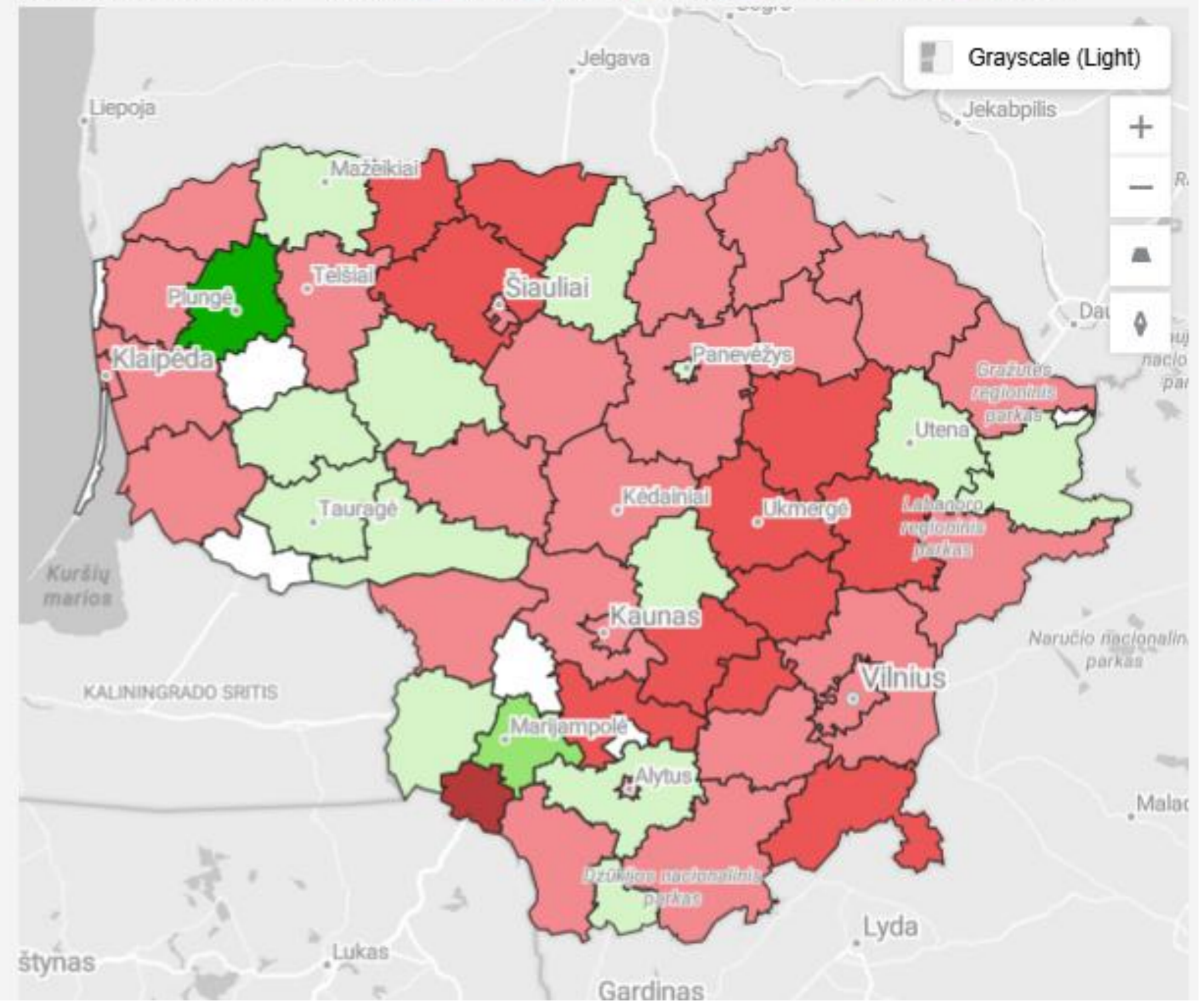
Savivaldybė and Žinantys kaip elgtis ekstremalių situacijų atveju

Žinantys kaip elgtis ekst... (Blank) 31-40% 41-50% 51-60% 61-70% 71-80%

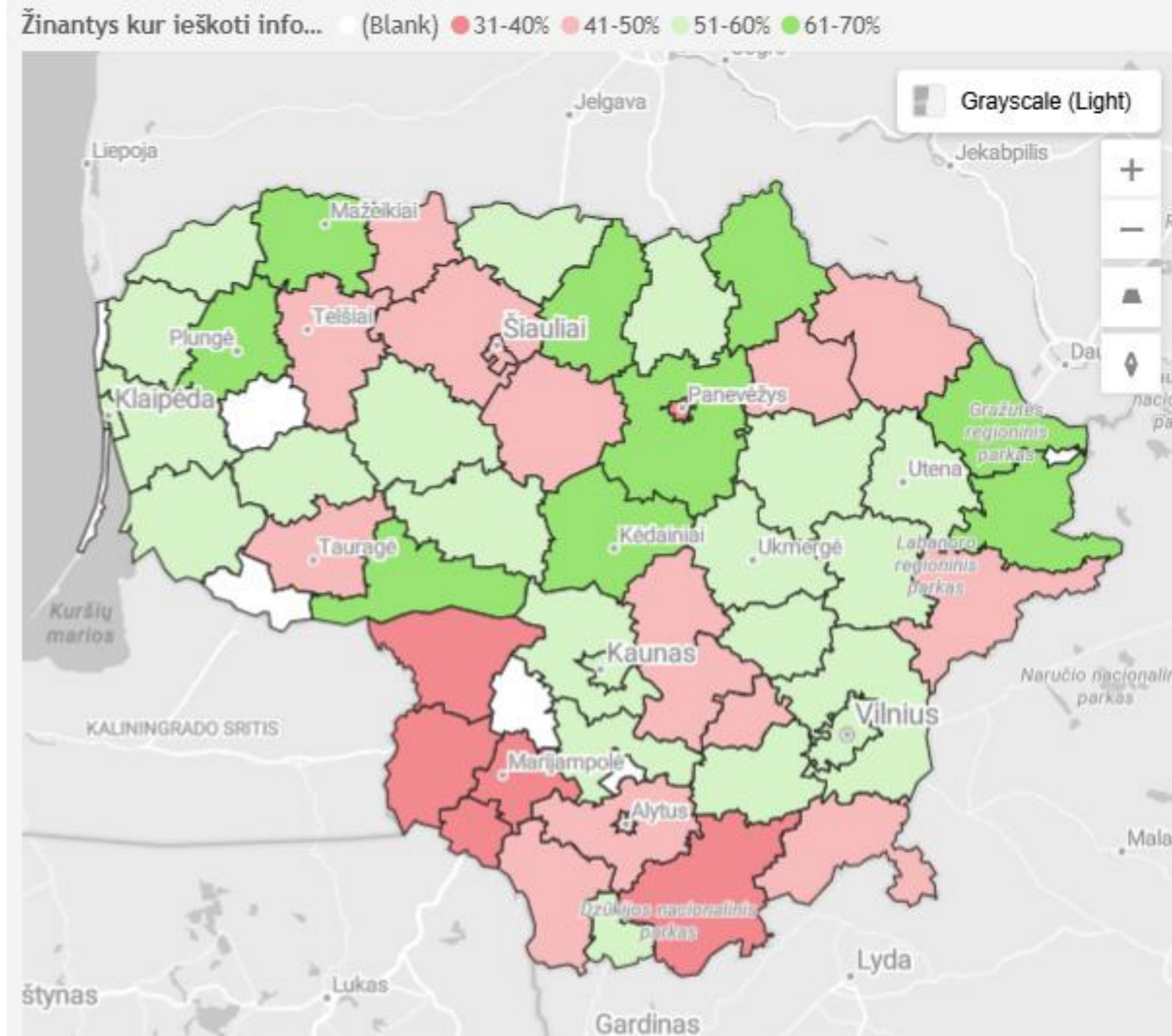
Savivaldybė and Pasirengimo vertinimas

Pasirengimo vertinimas (Blank) 1-10% 11-20% 21-30% 31-40% 41-50% 51-60%

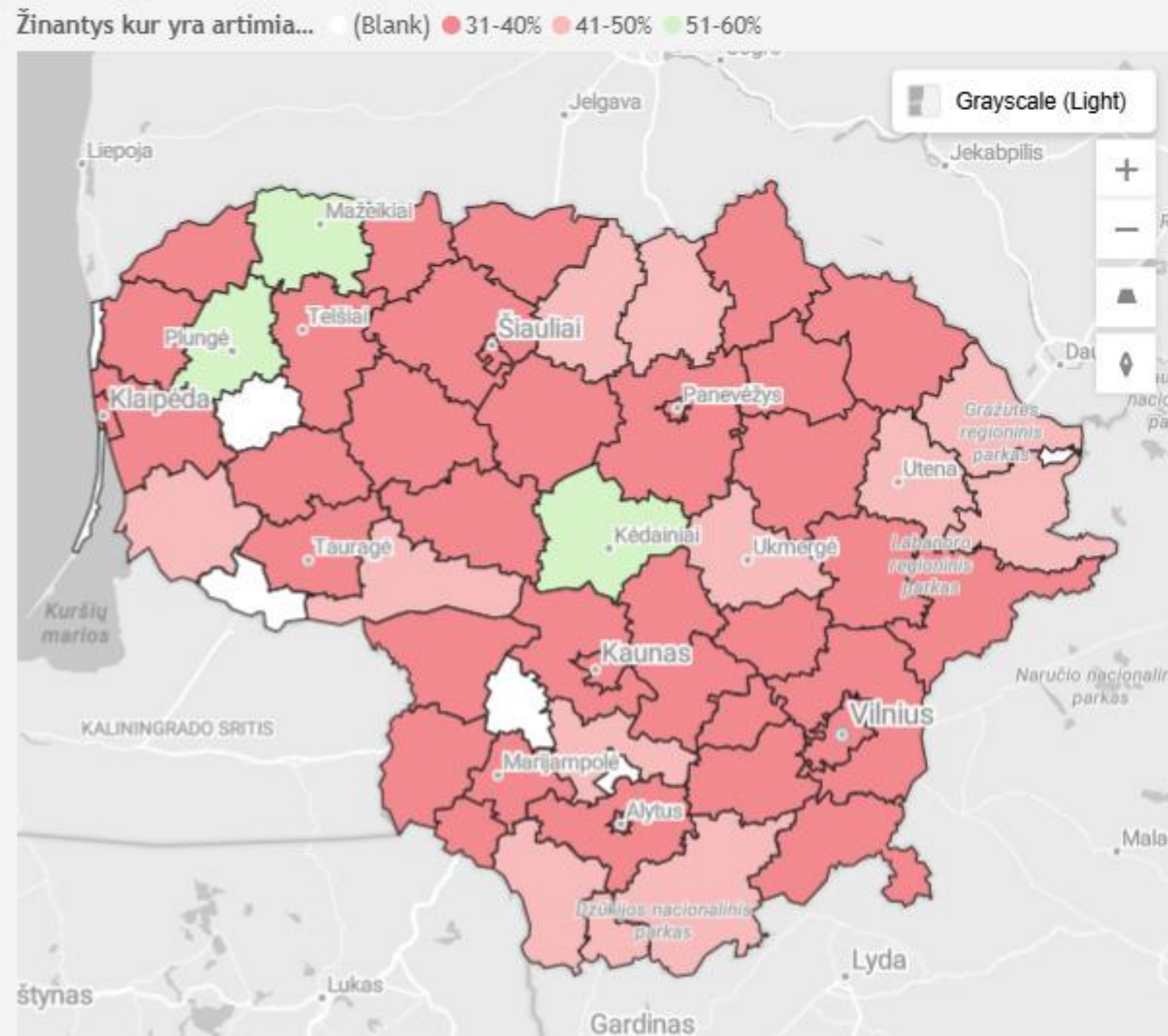
Žino, kur ieškoti informacijos apie pasiruošimą nelaimėms

Savivaldybė and Zinantys kur ieškoti informacijos

Žino, kur yra artimiausia priedanga prie mano namų ir (ar) darbovietės

Savivaldybė and Zinantys kur yra artimiausia priedanga

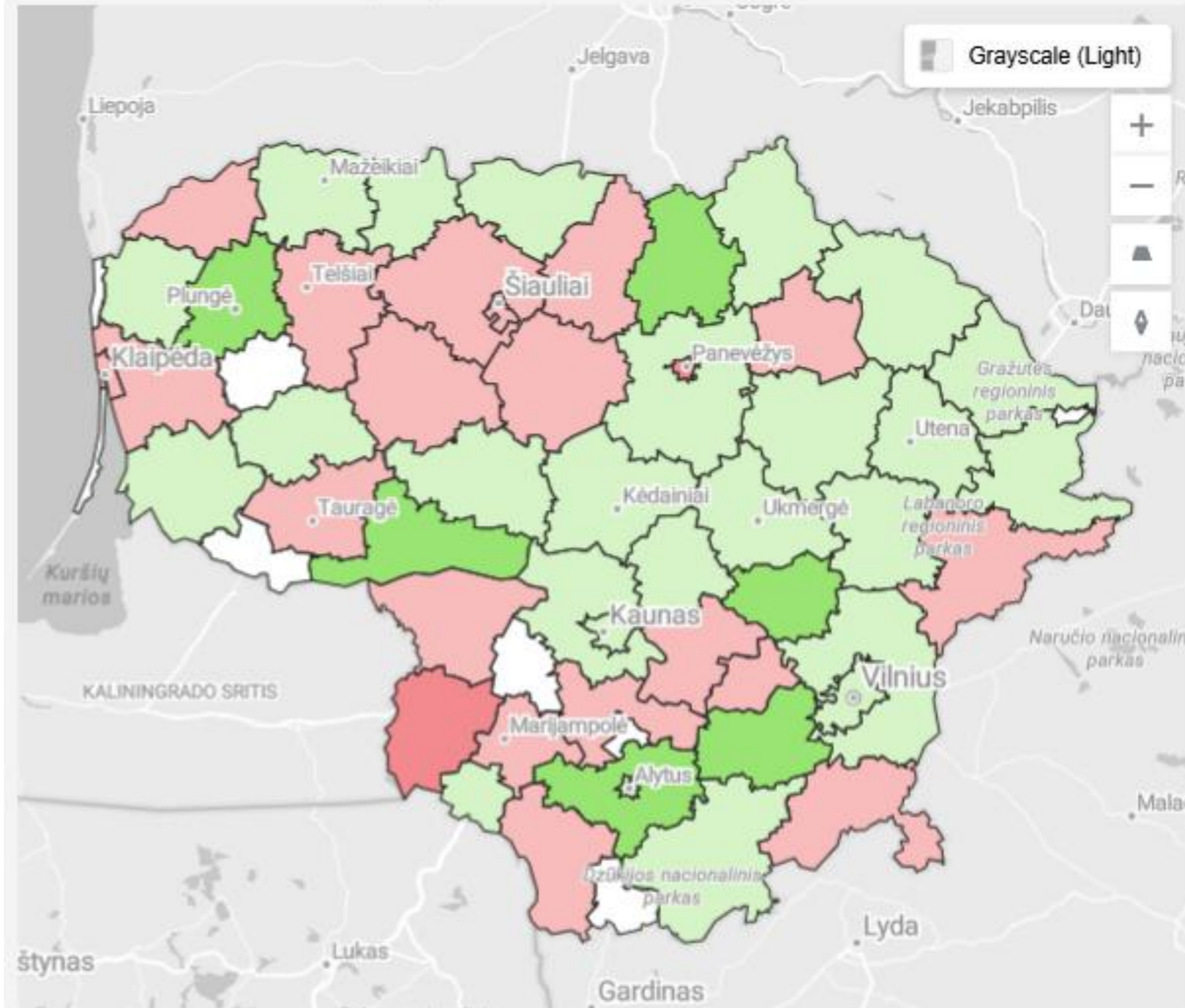

Turi būtinausių atsargų 72 val. (maisto, vandens, vaistų, higienos priemonių)

Turi namuose įsirengę autonominius dūmų detektorius

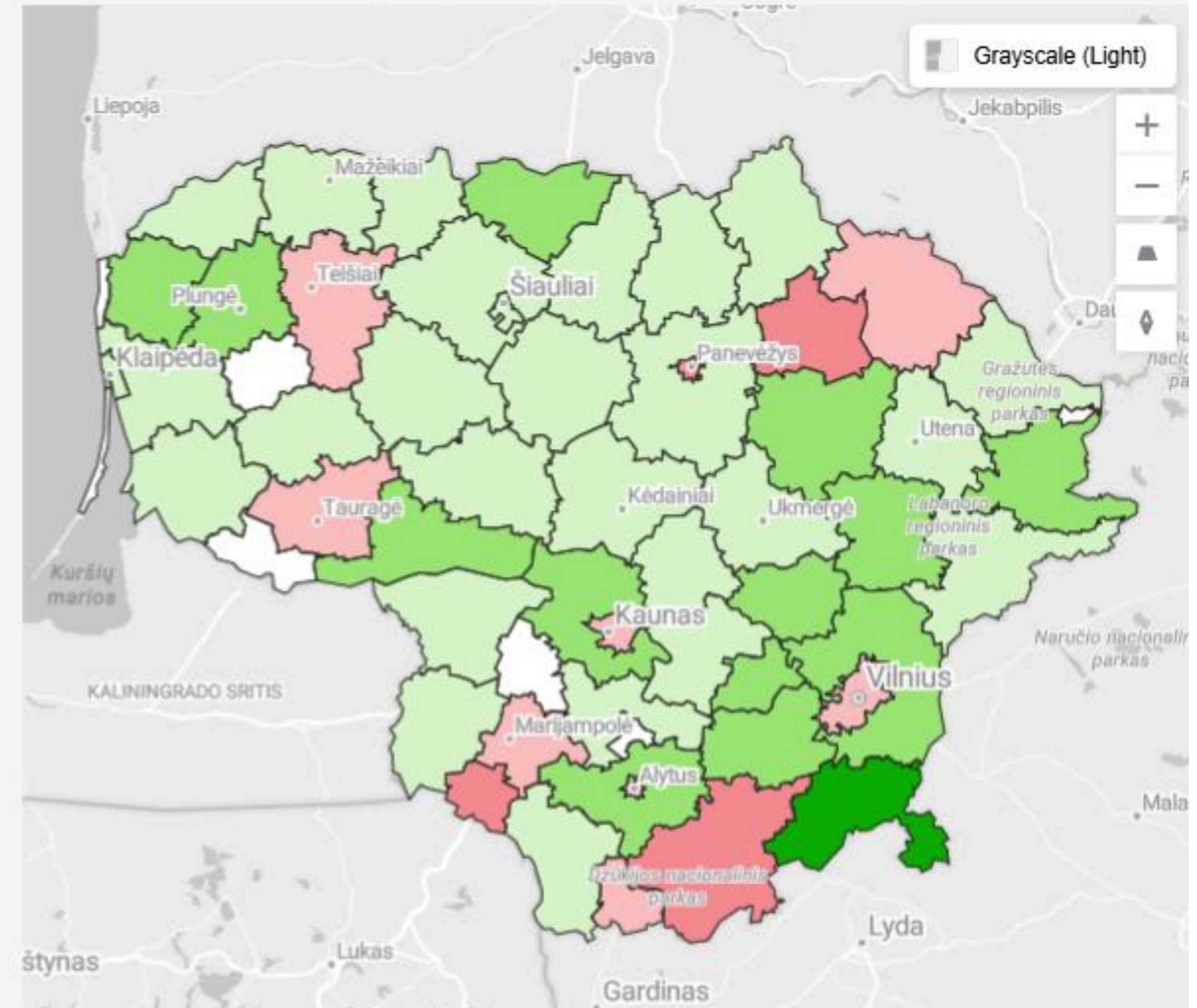
Savivaldybė and Turi būtinausių atsargų 24 val

Turi būtinausių atsargų ... (Blank) 31-40% 41-50% 51-60% 61-70%

Savivaldybė and įsirengę namuose dūmų detektorius

įsirengę namuose dūmų ... (Blank) 31-40% 41-50% 51-60% 61-70% 71-80%

Pagrindinės įžvalgos

1. Mokymai yra viena veiksmingiausių pasirengimo stiprinimo priemonių

Reikėtų ne tik informuoti, bet ir aktyviai skatinti dalyvauti praktiniuose mokymuose, nes jie tiesiogiai didina žmonių pasitikėjimą savo gebėjimais.

2. Didžiausias informacinis atotrūkis – tarp miestų ir regionų bei tarp skirtingų kartų

Civilinės saugos komunikacija turi būti labiau orientuota į regionus ir vyresnio amžiaus gyventojus, naudojant jiems labiau prieinamus kanalus ir paprastesnes žinutes.

3. Pasirengimo lygio sąsaja su informacijos šaltiniais. Žmonės, kurie žino, kaip elgtis nelaimės metu, dažniau informacijos ieško internete, o nežinantieji dažniau remiasi televizija ir radiju.

Norint pasiekti mažiausiai pasirengusias visuomenės grupes, svarbu išlaikyti daugialypę komunikaciją – derinti skaitmeninius kanalus su tradicine žiniasklaida.

4. Didėja civilinės saugos informacijos matomumas. Per dvejus metus smarkiai padaugėjo žmonių, kurie žino svetainę LT72.lt, o per devynerius metus daugiau nei keturis kartus padaugėjo žmonių, gaunančių perspėjimo pranešimus į telefonus.

Valstybinės informavimo sistemos tampa vis pasiekiamesnės, todėl reikėtų daugiau dėmesio skirti jų praktiniam naudojimui ir paaiškinimui.

5. Planuojant evakuaciją svarbu atsižvelgti į skirtingas gyventojų situacijas. Jaunesni žmonės labiau pasitiki institucijomis ir yra labiau linkę evakuotis, tuo metu vyresni gyventojai dažniau tikisi evakuotis savivaldybės transportu.

Vyresniems žmonėms reikia daugiau aiškios, pasitikėjimą didinančios komunikacijos apie institucijų veiksmus ir evakuacijos procesą. Turėtų būti aiškiai komunikuojama apie transporto galimybes, evakuacijos tvarką ir praktinius veiksmus, ypač regionų gyventojams.

VIDAUS REIKALŲ
MINISTERIJA

Ačiū už dėmesį!

Jeigu turite klausimų prašome kreiptis
egle.vileikiene@vrm.lt